

POHJOIS-LAPIN TAVOITTEET HALLITUSOHJELMALLE

Pohjois-Lapin seutukunnan muodostavat Sodankylä, Inari ja Utsjoki. Seutukunnallamme on pitkä maaraja Venäjän ja Norjan kanssa ja välimatkat ovat pitkät. Sodankylän eteläreunalta EU:n ja Utsjoen pohjoisimpaan kylään Nuorgamiin on matkaa maanteitse 500 km.

Seutukunnan kuntia yhdistävät muutamat elinkeinojen alat, etenkin matkailu, mutta valitettavasti myös saavutettavuushaasteet, asuntopula ja pula osaavasta työvoimasta. Yhdessä nämä muodostavat hankalasti ratkaistavan kokonaisuuden, koska kaikki kolme tekijää liittyvät toisiinsa.

SAAVUTETTAVUUS

Saavutettavuus haastaa alueemme asukkaat, työntekijät ja matkailijat toistuvasti. Alueemme harva tieverkosto on heikossa kunnossa ja sen käyttäjiä ovat Lapin kolme tärkeää M:ää eli metsätalous, mineraalit ja matkailu. Lisäksi tieverkon varassa ovat niin elintarvikekuljetukset kuin sotilaallinen liikkuvuuskin, tiestöä ja mahdollisesti kasvavaa rataverkkoa tulee pitää myös osana huoltovarmuutta. Ilman Lappia Suomi olisi saari. Alueen läpi kulkevan nelostien kunto on huolestuttavan heikko, tien kuormituksessa tulisi huomioida pelkkien liikennesuoritteiden sijaan se, kuinka suuri osa liikenteestä on raskasta liikennettä, mineraalirekkoja, tukkirekkoja ja turistibusseja sekä elintarvike- ja polttoainekuljetusten raskasta kalustoa. Huomioitavaa myös on, että harvan tieverkon vuoksi kiertoteitä on harvoin käytettävissä, mikäli onnettomuus tukkii tien. Nelostien ohella meillä on suuri tarve vahvistaa ja parantaa alueen muitakin väyliä elinkeinojen kehittymistä vastaavalle tasolle. Näitä väyliä ovat mm. Sodankylä-Kittilä kantatie, Inari-Pokka-Kittilä seututie sekä tieyhteydet Norjaan ja Ruotsin suuntaan.

Saavutettavuuteen liittyy myös olennaisesti julkiset liikenneyhteydet, jotka mahdollistavat tai haastavat matkailun, työmatkat sekä paikallisen liikkuvuuden alueen taajamiin. Esitämme hallitusohjelmaan vahvaa panostusta elintärkeän tieverkoston parantamiseen sekä liikenneyhteyksien aktiiviseen kehittämiseen.

ASUMINEN

Asuntopula on todellinen ongelma koko seutukunnassa. Olemassa oleva asuntokanta ei vastaa kunnoltaan, asuntojen koolta, eikä riittävyydeltään kysyntää. Tarvetta on pienistä työ- ja opiskelija-asunnoista isompiin, perheille ja pitkäaikaiseen sekä pysyvään asumiseen soveltuviin asuntoihin. Asuntopulassa näkyy myös sivukylistä taajamiin muuttavien, usein ikääntyneiden asukkaiden tarpeet.

On erityisen huolestuttavaa, että Pohjois-Lapin alueelle on hyvin haastavaa saada asuntorakentamista markkinaehtoisesti, mutta myös ARA-tuetun asuntotuotannon määrä on selkeästi alimitoitettu. Alueemme suurimmista elinkeinoista matkailu ja kaivostoiminta ovat

erittäin työvoimaintensiivisiä sekä suoraan että välillisesti. Työvoima näille toimialoille tulee suurimmalta osalta omien paikkakuntiemme ulkopuolelta, joten asuntopula lyhyistä työmajoituksista pysyvään asumiseen on mittava.

Esitämme hallitusohjelmaan vahvoja toimenpiteitä asuntorakentamisen vahvistamiseksi ja tukemiseksi pohjoisinta Lappia myöten. Asuttuna pysyvä Lappi on parasta alue- ja turvallisuuspolitiikkaa.

TYÖVOIMAN SAATAVUUS

Pohjois-Lapin työvoimapula on laaja-alainen ja ulottuu kaikille aloille terveydenhuollosta, opetustoimeen sekä tärkeimmille toimialoillemme matkailuun, kaivostoimintaan ja metsätalouteen. Työvoimapulan helpottamiseksi tarvitsemme useita nopeita toimia. Sesonkipainotteisten alojen työvoimalle tulee luoda helpompi polku työn ympärivuotistamiseksi. Opiskelu tulee saada helpommin etäopetukseen ja työssäoppimiseen soveltuvaksi ja pohjoisessa on ylläpidettävä ja kehitettävä aktiivisesti olemassa olevia oppilaitoksia. On pidettävä huoli myös siitä, että työtä on helpompi tehdä sekä yrittäjän että työntekijän roolissa työtilanteesta riippuen. Lisäksi ulkomaalaisten työntekijöiden rekrytointia ja asettumista alueelle tulee myös sujuvoittaa mm. palveluverkoston toimintaa kohentamalla ja tarveharkinnasta luopumalla. Nykyinen toimintatapa mm. Maahanmuuttoviraston ja Vero- toimistojen aukioloaikojen ja sijaintien vuoksi on kohtuuton esim. tunturikeskusten ja kaivosten henkilökunnan asioimista ajatellen. Työelämäpalveluita, yrityspalveluita ja tutkintokoulutuksia on alettava tuottaa nopealla aikataululla myös englanniksi.

Esitämme myös, että Pohjois-Lappiin tulevien ja täällä työllistyvien henkilöiden, etenkin nuorien paluumuuttajiemme opintolainojen takaisinmaksuhyvityskokeilu laajennetaan koskemaan koko seutukuntaa. Pohjoisen kunnissa osa meidän työvoimastamme työllistyy ja muuttaa myös Norjaan, joten tarvitsemme lisää kilpailukykyä pitääksemme osaavan työvoiman omilla työmarkkinoillamme.

Pohjois-Lapin Alueyhteistyön kuntayhtymän puolesta

Johanna Mikkola
kehittämispäällikkö
040 663 0296

Taina Pieski
Utsjoen kunnanjohtaja
050 535 1574

Tommi Kasurinen
Inarin kunnanjohtaja
050 548 4123

Jari Rantapelkonen
Sodankylän kunnanjohtaja
040 615 9880